Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3596/2019
25.12.2019. године
Б е о г р а д

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Милија Симић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ а.д. ..., из ..., кога заступа пуномоћник Бранислав Томашев, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против решења Вишег суда у Јагодини Гж1 бр. 153/19 од 25.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 25.12.2019. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против решења Вишег суда у Јагодини Гж1 бр. 153/19 од 25.07.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Основног суда у Параћину П1 бр.299/18 од 18.02.2019. године, ставом 1 изреке одбијен је приговор туженог да Основни суд у Параћину није стварно надлежан за поступање у овој правној ствари. Ставом 2 изреке одбачена је тужба тужиље којом је тражила да се поништи решење о престанку радног односа отказом уговора о раду туженог од 20.09.2017. године у целости као незаконито и да се обавеже тужени да тужиљу врати на рад и распореди је на радно место које одговара њеној стручној спреми, знању и способностима, као неблаговремена. Ставом 3 изреке обавезана је тужиља да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 52.500,00 динара.

Виши суд у Јагодини је решењем Гж1 бр. 153/19 од 25.07.2019. године потврдио решење Основног суда у Параћину П1 бр.299/18 од 18.02.2019. године у ставовима 2 и 3 изреке, а жалбу тужиље у односу на овај део одбио. Трошкови одговора на жалбу нису досуђени.

Против правноснажног решења донетог у другом степену тужиља је изјавила благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију, тужени предлаже да се ревизија одбије. Трошкове је опредељено тражио.

Испитујући правилност побијаног решења у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази и по службеној дужности. Указивање ревидента да је туженог у првостепеном поступку заступао адвокат без уредног пуномоћја могло би представљати битну повреду из члана 374. став 2. тачка 9. ЗПП, која није ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном у току првостепеног поступка, над туженим је решењем Привредног суда у Крагујевцу од 04.05.2017. године покренут претходни стечајни поступак. Решењем истога суда од 20.09.2017. године отворен је стечајни поступак над туженим. Стечајни управник је побијаним решењем од 20.09.2017. године тужиљи отказао уговор о раду. То решење тужиља је примила 29.09.2017. године. Решење о отварању стечајног поступка над туженим укинуто је од стране Привредног апелационог суда решењем Пвж 45/17 од 24.11.2017. године и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак. Тужиља је тужбу поднела суду 05.01.2018. године. Решењем Привредног суда у Крагујевцу од 18.01.2018. године над туженим је поново отворен стечајни поступак, али је исто укинуто од стране другостепеног суда решењем Пвж 60/18 од 07.03.2018. године. У поновном поступку предлагач је поднеском од 23.11.2018. године повукао предлог за покретање стечајног поступка. Претходни стечајни поступак је обустављен 26.11.2018. године и тужени је уписан у регистар као активно привредно друштво.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбацили тужбу као неблаговремену, са образложењем да је од пријема решења, чији се поништај тужбом тражи, до подношења тужбе потекао рок од 60 дана прописан одредбом члана 195. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...55/14).

Врховни касациони суд налази да се неосновано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Чланом 195. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/05...13/17), прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или када је запослени сазнао за повреду права, запослени може да покрене спор пред надлежним судом (став 1), док је рок за покретање спора 60 дана од дана достављања решења односно сазнања за повреду права према ставу 2. овог члана.

Законом о стечају („Сл. гласник РС“, бр.104/09...83/14), прописано је да је отварање стечајног поступка разлог за отказ уговора о раду који је стечајни дужник закључио са запосленима (члан 77. став 1) а да одлуку о отказу доноси стечајни управник који одлучује и коме од запослених ће по овом основу престати радни однос (ст.2. и 3. истог члана).

Осим става 4. члана 77. који регулише зараде запослених, одредбе овог закона не прописују друга права запослених код послодавца над којим је отворен поступак стечаја, због чега се на заштиту евентуално повређених права из радног односа примењују одредбе Закона о раду као посебног закона.

Имајући у виду наведено, као и императивни карактер члана 195. Закона о раду којим је одређен рок за подношење тужбе за заштиту права из радног односа, Врховни касациони суд сматра да нижестепени судови основано налазе да се овај рок има применити и у случају када је запосленом престао радни однос због наступања правних последица отварања стечаја над послодавцем. Рок из члана 195. Закона о раду за подношење тужбе за заштиту права из радног односа је преклузиван (материјално-правни рок) што значи да се пропуштањем овог рока губи право на подношење тужбе са таквим захтевом, услед чега је суд дужан да о благовремености тужбе води рачуна по службеној дужности.

Како је у конкретном случају тужиља побијано решење о отказу уговора о раду примила 29.09.2017. године, а тужбу са захтевом за поништај решења о отказу поднела 05.01.2018. године, дакле по протеку преклузивног рока од 60 дана из члана 195. став 2. Закона о раду, односно од сазнања за евентуалну повреду права, то је тужба неблаговремена и као таква правилно одбачена. Као дан сазнања за повреду права има се узети дан када је тужиља примила побијано решење, а не дан када је на огласној табли суда објављено решење којим је поништено решење о отварању стечаја, због чега нису основани наводи о погрешној примени материјалног права.

Из изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. а у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучио као у изреци.

Како трошкови састава одговора на ревизију не представљају оне трошкове који су потребни за вођење парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, то је одлучено као у изреци под II.

Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић